

I kredsen af juletræsproducenter er der en meget stor forskel på, hvordan man dyrker og håndterer sine juletræer. Det kan derfor være interessant at se, hvordan andre griber tingene an og lære af deres erfaringer. I denne første artikel med producentprofiler er der valgt en mark-producent med ca. 13 ha nordmannsgran juletræer. Det er en ejendomsstørrelse, hvor ejeren ved egen indsats kan lave en stor del af arbejdet, og på den måde have et fornuftigt økonomisk udbytte af produktionen.

Ejendommen ligger ved Mejlby mellem Århus og Randers, og ejeren hedder Per Baltzer.

Per Baltzer var oprindeligt landmand, og ejede indtil 1998 et større landbrug med markdrift og produktion af svin samt de 13 ha med juletræer. I 1997 kom han til skade ved en arbejdsulykke, og solgte året efter hovedparten af ejendommen, men beholdt juletræsarealet, som blev lagt ind under beboelsen. Hovedparten af arbejdet med juletræerne udfører Per Baltzer og hans familie stadig selv.

Opstart

Tanken om at plante juletræer opstod i slutningen af 70'erne, hvor Per Baltzer hørte om kolleger og andre, som plantede små arealer til. Resultatet på ejendommen var, at der i 1979 blev tilplantet et lille areal med 2.500 planter, som blev passet med renholdelse og gødning, men ellers ingenting. Træerne blev dengang afsat gennem en bekendt til en tysk kunde, som ikke var særlig kritisk, men det var jo også i de gamle gode dage.

Efter at have fået smag for juletræer og set sig om hos andre producenter i området, blev det i foråret 1990 besluttet at starte tilplantning på en tilkøbt ejendom.

Arealet er en veldrænet, god, kraftig landbrugsjord, og Per Baltzer besluttede sig fra begyndelsen for en intensiv drift, og meldte sig ind i den lokale Skovdyrkerforening. Der blev lavet planer over tilplantningen med indlæggelse af ydre læbælter, bestående af løvtræ, og indre læbælter af sitka og i starten også pil. Tilplantningen skulle foregå med ca. 10.000 planter årligt gennem en periode på 10 år.

Dyrkning

Da Per Baltzer havde et mål om at føre en intensiv drift af juletræerne, skulle arealet også udnyttes optimalt. Af den grund blev der plantet på 100 x 100 cm og kun indlagt de nødvendige hovedspor, på trods af råd om også at lægge plejespor.

Det betød, at de første 6 år var alt arbejde håndarbejde. Først, da man begyndte at høste i kulturerne, blev der anlagt flere spor, og Per Baltzer erkender i dag - med et lille smil - at det med det arbejde, der i dag skal præsteres i juletræerne, er nødvendigt at anvende maskiner til de grove ting som gødskning og sprøjtning.

Hovedparten af arealerne er meget velegnede til dyrkning af juletræer, men ca. 2 ha ligger lidt lavt, og de er derfor udsat for forårsnattefrost. Her har Per Baltzer etableret et vandingsanlæg med sprinklere i ca. 3 meters højde jævnt fordelt over arealet. På den måde er dyrkningen blevet sikret, da det er muligt at overbruse træerne i nætter med frostrisiko. Omkostningen har været ca. 30.000 kr./ha, men så skal det nævnes, at vandet var etableret i forvejen.

Tilplantningerne er sket med plantemaskine, og i de to første år blev der plantet 50 % Ambrolauri og 50 % Savsat Papart i blanding. Målet med denne blanding var at høste de hurtigere voksende Savsat 1 til 2 år tidligere end Ambrolaurien, og på den måde få alle træer op i højdeklassen 175 - 225 cm. Det lykkedes også, men kvalitetsmæssigt var der meget stor forskel på de to provenienser, og derfor er denne blanding blev opgivet. I dag bliver der udelukkende plantet Ambrolauri eller Borshomi 3/0 planter som løbende indplantning.

En kort overgang købte Per Baltzer frø fra Statsskovenes Planteavlstation og producerede sine egne planter, men med den pris, der er på færdige planter i dag, kan det ikke betale sig mere.

Renholdelse

Renholdelsen foregår meget traditionelt med jordmidler, som sprøjtes ud i det tidlige forår og efter behov suppleres med Matri-gon og Roundup. Udbringningen sker dels med traktorsprøjte og dels med Micron Herbi sprøjte. Det eneste ukrudt, der ses på arealet, er almindelig brandbæger og agerpadderokke. Agerpadderokken bliver pletvis slået med buskrydder.

Gødskning

På ejendommen bliver træerne gødet fra år 1, men med stigende mængde NPK indtil afdrift. Gødningen, der bliver brugt, er henholdsvis NPK 23-3-7 og NPK 14-3-18. Arealet med stor dækning af træer bredgødskes, mens der bliver håndgødsket, hvis der kun

er få salgbare træer på arealet. På arealer med salgbare træer bliver der gødet henholdsvis forår og efterår. Der udtages jordprøver på ejendommen, og ud fra disse er der på nogle arealer tildelt ekstra magnesium i år 2000 og 2001 med 300 – 400 kg Kiserit pr ha.

Skadedyrskæmpelse

Tidligere har Per Baltzer sprøjtet med rygmotorsprøjte, hvilket var meget tidskrævende. I år er der foretaget luse- og midebekæmpelse med tågesprøjte i foråret på hele arealet, og ultimo juli er svovlsprøjtningen mod mider blevet gentaget.

Pleje

Per Baltzer foretager hele programmet med bundklipping, bredde- og højdejustering samt påsætning af fuglepinde.

Bundklippingen bliver lavet manuelt af en entreprenør i klippesæsonen, og de fleste år har familien oparbejdet og solgt det afklippede grønt som håndbuketter, men de sidste par år har de mærket det stigende udbud af billigt nordmannsgran klip. Omkostningen til entreprenøren er 1,75 – 2,00 kr./træ, og med salget af grønt er denne udgift blevet dækket ind.

Breddereguleringen sker for hovedpartens vedkommende ved knibning af de nye skud, men på meget brede træer klippes 2-4 årgange af.

Til vækstreguleringen bliver der brugt Cero-ne med et forholdsvis godt resultat, og Per Baltzer mener, at det er et spørgsmål om øvelse, før man opnår det.

Ved hjælp af klemmer bliver der sat fuglepinde på salgbare træer, og hans erfaring viser, at jo tættere man er på læbælter eller bevoksning, jo flere træer skal man beskytte med en fuglepind.

I slutningen af juli måned går man træerne igennem for at rette toppe og grene. Vinteren bliver brugt til udtagning af skrottræer, som knuses i sporene.

Salg

Udtag af træer, og dermed salg, begynder allerede efter træernes 6. vækstsæson på grund af den tætte planteafstand. Det betyder, at udbuddet af træer spænder fra 100 til 250 cm. På ejendommen har der gennem de senere år været et salg på 10.000 til 12.000 juletræer om året, og udbyttet er ca. 90 %. Det lyder højt, men går man en tur på ejendommen, ser man kun få træer, der ikke er salgbare. Det er opnået gennem en

Per Baltzer har valgt en intensiv produktion med løbende indplantning på de 13 ha. Han foretager bundklipping, højde- og bredderegulering, tilretning af grene og topskud samt påsætning af pinde foruden de almindelige dyrkningstiltag.

kombination af et velvalgt areal, godt plantemateriale og ikke mindst den intensive dyrkning.

Per Baltzer står med et attraktivt produkt, og har etableret et velfungerende salgssam-

arbejde med 2 danske grossister. I princippet bliver alle træer mærket af ejer, men enkelte af grossisternes detailkunder må selv mærke prima træer - dog kun prima træer, understreges det. Der sælges træer i alle tre sorteringsgrader, men gennem egen mærkning bliver det sikret, at kun de træer, der virkelig er uklassificerbare, sælges som sådan. I år 2000 solgte Per Baltzer 12.200 stk. juletræer. Heraf var 62 % prima, 28 % standard og 10 % uklassificerede.

Høst

I høstperioden er det nødvendigt med hjælp udefra. Den hentes fortrinsvis på nabogårde og hos mindre entreprenører. Fældningen af træerne foregår med hydraulisk juletræs-klipper, som ejeren er meget tilfreds med. Desuden har man en mindre netmaskine med 2 trakte, som stort set kan klare antallet. Hvis det kniber med kapaciteten, bliver

der hentet hjælp hos entreprenører. Udkørslen foregår dels på landbrugsvogne, som er lånt hos naboer, dels på paller, som Per Baltzer selv har lavet. Der er etableret en kørefast læsseplads umiddelbart op til arealet, og der bliver læsset enten direkte fra vognene eller udkørselspallerne. Indtil videre er alle træer blevet leveret løst læsset på lastbil.

Afsluttende

Per Baltzer har været med i de gode tider, men mærker også presset på priserne. Han opfordrer til, at man står sammen i branchen, og holder fast i sorteringen, så den ikke skrider. Samtidig er han glad for, at han tidligt besluttede sig for at lave en intensiv produktion - fordi man salgsmæssigt står bedre i et presset marked, når man kan udbyde et godt produkt.

MP 1. Pakker juletræer og pyntegrønt på såvel Euro- som engangspaller uden brug af søm eller skruer

MP 1

Er udviklet til at pakke juletræer og pyntegrønt i kulturene samt på fast læsseplads. MP 1. Kan pakke både Euro-paller samt engangspaller (1/2 Erholm palle)

Fordelene ved at anvende MP1.:

- Lav læsehøjde, overstiger ikke 1 meter, ved pakning af juletræer
- Let omstilling fra Euro til Engangspaller.
- Hurtig til- og frakobling ved omskiftning fra grønt til juletræer.
- Skånsom behandling af produkterne.
- Maskinen er kompakt og lav.
- Stor effektivitet.
- Pakning direkte i kulturene eller læsseplads.
- Let lager styring ved pakning på paller.
- Den færdig pakkede palle er meget stabil og præsentabel.

Erholmpallen

Transport af juletræer og pyntegrønt, i alle terræntyper. Systemet anvendes til såvel intern som ekstern transport

Øget præstation
Optimering af lagerstyring
Skånsom transport af varerne
Effektivisering af læsseforholdene

Erholmpalle-systemets mange muligheder gør det anvendeligt indenfor driftsgrene som bl.a. planteskoler, landbrug, frilandsgartneri og fiskeri m.v.

Erholm Gods, 5560 Årup
 Tlf.: 64 431287 Fax: 64 431091

juletræs -
skov -
læ -

planter

- kvalitetsplanter
- hurtig levering direkte til kunden
- rådgivning og projektering
- maskinplantning på mark og i skov
- dybdepløjning
- grenknusning
- rillepløjning o.m.a.

AARESTRUP PLANTESKOLE
www.skovplanter.dk ☎ 86 66 17 90 / 97 40 52 44